

det vil være det sundeste og det rigtigste, at man lader Kendsgerningerne tale i saa Henseende.

Da det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) forleden i en Polemik, han førte med det nye Højre, hvor han tog sit Udgangspunkt fra et Satirebillede, han havde set i et københavnsk Blad, kom til det Resultat, at det, som det nye Højre særlig følte sig som Talsmand for, var Overklassen i vort Folk, Godsejerne, de store handlende og Storindustrien, undrede det mig, at det ærede Medlem sagde, at de, der har profiteret af disse 3 Aars Politik, netop er Godsejerne, de store handlende, Storindustrien og Embedsmændene, men navnlig de tre første. Jeg havde ikke ventet, at Frugten af den radikal-socialistiske Politik skulde være den, at det var Overklassen i vort Folk, der særlig havde profiteret, men jeg forstaar nok, at det ærede Medlem mente — og jeg vil nødig tillægge ham en anden Mening end den, han havde —, at til Trods for de Foranstaltninger, der er foretagne, er Resultatet endda blevet, at det netop er Overklassen i vort Folk, der har profiteret af disse 3 Krigsaar, altsaa til Trods for, at Loven af 7. August blev givet netop for at tage særlige samfundsmæssige Hensyn. Men hvis man ser paa de Foranstaltninger, der er foretagne, kan man dog i nogen Grad forstaa det, thi adskillige af dem har virkelig været af en saadan Art, at de store i Samfundet kunde profitere derved. Jeg vil bede ærede Medlemmer i Erindringen gaa tilbage til 1914—15. Jeg skal kun drage et Par enkelte Ting frem, fordi jeg synes, det er nødvendigt for at illustrere, hvordan Venstres Stilling paa det økonomiske Felt har været.

Jeg vil først slaa fast, at ingen hverken i denne Sal eller andre Steder skal kunne paapege et eneste Punkt, hvor Venstre har været imod, at Fødemidlerne, og da navnlig de to væsentlige, Brød og Flæsk, skulde være lave i Pris for Hjemmemarkedet. Ingen vil kunne paapege, at Venstre skulde være Tilhænger af, at disse Varer skulde være dyre. Det er ikke derom, Striden har staaet, den har kun staaet om, hvem der skulde betale, for at den lave Pris kunde holdes. Det, der fremkaldte Debatten i Januar 1915 om Maksimalprisen paa Rug, der blev sat den 31. December 1914, var ikke det, at Brødsprisen blev for lav. Det, der fremkaldte Debatten og Kritikken, og som maatte fremkalde Kritikken, var, at man lød dem,

der dyrkede Rugen, betale Gildet. Dette var en saa indlysende Vilkaarlighed og Uret, at den maatte fremkalde Kritik. Thi, som jeg har sagt før, for at et Erhverv skal betale for at holde Prisen paa et Produkt nede, maa det have lukreret ved den høje Pris, og de andre Samfundsklasser lidt derunder, med andre Ord, dette Erhverv maa have faaet for stor en Avance paa denne Vare. Men dette var ikke Tilfældet med Rugen, tværtimod. Man satte en Pris paa Rugen, der laa under Foderkornets, og satte derved de Mennesker, der leverede Rug, i ringere Stand til at producere Flæsk og lignende, med andre Ord, det var dem, der maatte betale Gildet. Dette var en Vilkaarlighed, og det hidrog ogsaa til, at særlig det største Landbrug, der dyrker mindst Rug, havde Fordel af denne Ordning, fordi det øvrige Korn gik i langt højere Pris. Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds kan muligvis søge en af Grundene til, at det særlig var gode Dage for Godsejerne, i denne Bestemmelse.

Ved Flæskeordningen, som vi fik i 1915, altsaa Maksimalprisen paa Flæsk, er Forholdet det samme. Ingen vil kunne paastaa, at Vinteren 1914—15 var en særlig god Tid til producere Flæsk i, men ikke desto mindre satte man Maksimalprisen paa Flæsk for Hjemmemarkedets Skyld. Var Venstre nu imod, at Flæsket blev holdt i denne Pris? Nej, det tør ingen paastaa, men Venstre krævede blot, at naar man ikke havde en stor Avance paa Svineproduktionen eller mere end den naturlige Avance, maatte det være Samfundet, som skulde bære Byrderne, der var forbundet med at holde Prisen nede paa et rimeligt Niveau. Det var dette, der fremkaldte Kritik. Jeg nævner dette, fordi jeg gerne vil, at man skal se nøjternt paa Forholdene. Venstre har, som sagt, ikke krævet, at Brød og Flæsk skulde være dyre, Striden har kun staaet om, hvem der skulde betale for at holde dem i den lave Pris. Thi naar Erhvervene ikke tjener uforholdsmæssigt paa deres Varer, er det Samfundets Pligt at betale. Dette maa man altsaa betænke for at forstaa Venstres Stilling. Men da vi fik Flæskemaksimalprisen — saa vidt jeg husker, var det den 23. Marts 1915 — glemte man netop at sætte Flæskeproduktionen i Forhold til Kornprisen. Og det var da dem, der havde Korn i Foraaret 1915, der tog den store Avance hjem, og ikke dem, der producerede Flæsk. Nu er det mange Gange fremhævet her, at de,